

„NOVITA” SPÓŁKA AKCYJNA Z SIEDZIBĄ W ZIELONEJ GÓRZE

OPINIA BIEGŁEGO REWIDENTA

RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI JEDNOSTKI

KATOWICE, MARZEC 2013 ROK

**OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
DLA AKCJONARIUSZY I RADY NADZORCZEJ „NOVITA” SPÓŁKA AKCYJNA
Z SIEDZIBĄ W ZIELONEJ GÓRZE**

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego „NOVITA” Spółka Akcyjna z siedzibą w Zielonej Górze, na które składa się:

- 1) sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 roku, które po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **96.064 tys. złotych,**
- 2) sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku wykazujące całkowite dochody ogółem w wysokości **5.950 tys. złotych,**
- 3) sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę **1.179 tys. złotych,**
- 4) sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę **3.205 tys. złotych,**
- 5) noty objaśniające do sprawozdania finansowego.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest kierownik jednostki.

Kierownik jednostki oraz Członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 roku, Nr 152, poz. 1223 wraz z późniejszymi zmianami), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1/ rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- 2/ krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

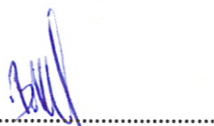
Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31 grudnia 2012 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku,
- b) sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- c) jest zgodne z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259),
- d) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki.

Nie zgłaszając zastrzeżeń do zbadanego sprawozdania finansowego zwracamy uwagę, że Spółka nie przekazała do ogłoszenia w Monitorze Polskim B sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy.

Sprawozdanie z działalności jednostki jest kompletne we wszystkich istotnych aspektach w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259), a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Kluczowy biegły rewident:

Wojciech Berek

wpisany do rejestru biegłych rewidentów pod nr 11540

*Kancelaria Porad Finansowo - Księgowych
dr Piotr Rojek
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
40-286 Katowice, ul. Floriana 15
Podmiot wpisany na listę podmiotów uprawnionych do
badania sprawozdań finansowych pod nr 1695*

Katowice, dnia 19 marca 2013 roku

**RAPORT
BIEGŁEGO REWIDENTA
Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

**„NOVITA” SPÓŁKA AKCYJNA
Z SIEDZIBĄ W ZIELONEJ GÓRZE**

**ZA ROK OBROTOWY
OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2012 ROKU**

Handwritten signature or mark in blue ink.

**Raport niezależnego biegłego rewidenta dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej „NOVITA”
Spółka Akcyjna z siedzibą w Zielonej Górze**

Raport ten został opracowany w związku z badaniem sprawozdania finansowego „NOVITA” Spółka Akcyjna w Zielonej Górze za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku.

Raport ten powinien być czytany wraz z opinią biegłego rewidenta dotyczącą wyżej wymienionego sprawozdania finansowego.

Raport zawiera 21 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części		Strona
I.	Część ogólna	2
II.	Sytuacja finansowa	7
III.	Informacje szczegółowe	9

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. INFORMACJA WSTĘPNA

„Novita” Spółka Akcyjna z siedzibą w Zielonej Górze powstała w 1991 roku z przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Fabryka Dywanów „Novita” w jednoosobową spółkę skarbu państwa (akt notarialny rep. A Nr 1247/91 z dnia 5 marca 1991 roku). W dniu 1 lipca 1992 roku przyjęto nazwę Spółki „Novita” Spółka Akcyjna, pod którą występuje do dnia dzisiejszego. Dnia 7 września 1993 roku dokonano prywatyzacji poprzez sprzedaż 80,0% akcji „Novita” Spółka Akcyjna inwestorowi strategicznemu i przekazanie 20,0% akcji załodze.

W dniu 22 czerwca 1994 roku akcje „Novita” Spółka Akcyjna dopuszczone zostały przez Komisję Papierów Wartościowych do publicznego obrotu. Od grudnia 1994 roku akcje Spółki notowane są na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba Spółki mieści się w Zielonej Górze, przy ulicy Dekoracyjnej nr 3.

Spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000013306.

„Novita” jest spółką akcyjną.

Jednostka posiada statystyczny numer identyfikacyjny „REGON” 970307115 oraz działa pod numerem identyfikacji podatkowej NIP 929-009-40-94.

Według statutu przedmiotem działalności Spółki jest:

- włókiennictwo,
- handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego,
- produkcja metali,
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
- przetwarzanie odpadów,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę,
- pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody,
- obsługa nieruchomości,
- działalność wspomagająca transport; działalność związana z turystyką,
- działalność gospodarcza pozostała,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne.

Podstawowy przedmiot działalności jest związany z produkcją włókienniczą.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku kapitał podstawowy wynosił 5.000 tys. złotych i był podzielony na 2.500.000 akcji o wartości nominalnej 2,00 złote każda.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku struktura własności kapitału podstawowego była następująca:

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Udział w kapitale podstawowym (%)
Zakłady Lentex S.A.	824.920	824.920	1.649.840	33,00
Janusz Piczak	711.000	711.000	1.422.000	28,44
OFE Pocztylion	440.700	440.700	881.400	17,63
Pozostali akcjonariusze	523.380	523.380	1.046.760	20,93
Razem	2.500.000	2.500.000	5.000.000	100,00

W okresie objętym badaniem nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału podstawowego.

Kapitał własny na dzień bilansowy, tj. 31 grudnia 2012 roku wynosił 77.375 tys. złotych i zmniejszył się o kwotę 1.179 tys. złotych w odniesieniu do wartości wykazanej w danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Jednostka objęta badaniem jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Novita, w której skład wchodzi Novita Spółka Akcyjna jako jednostka dominująca i Novitex Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jako jednostka zależna.

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku wchodził:

- Prezes Zarządu - Pan Henryk Kaczmarek,
- Członek Zarządu - Pan Józef Wołejko.

W okresie objętym badaniem nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu.

Po dniu bilansowym wystąpiły zmiany w składzie Zarządu.

Uchwałą Rady Nadzorczej Spółki z dnia 14 grudnia 2012 roku do składu Zarządu z dniem 1 stycznia 2013 roku został powołany Pan Krzysztof Barański.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2012 roku był następujący:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej - Pan Michał Leski,
- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej - Pan Janusz Piczak,
- Członek Rady Nadzorczej - Pan Michał Mróz,
- Członek Rady Nadzorczej - Pan Wojciech Hoffmann,
- Członek Rady Nadzorczej - Pan Karol Jerzy Piczak.

W okresie objętym badaniem wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

W dniu 29 lutego 2012 roku Pan Jaromir Gorczyca złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej z dniem 31 marca 2012 roku.

W dniu 14 marca 2012 roku Rada Nadzorcza NOVITA Spółka Akcyjna powołała (dokooptowała) na Członka Rady Nadzorczej, z dniem 1 kwietnia 2012 roku do dnia odbycia najbliższego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy NOVITA Spółka Akcyjna, Pana Michała Mroza.

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało w skład Rady Nadzorczej X kadencji, obejmującej lata 2012-2014, następujące osoby: Pana Janusza Piczaka, Pana Michała Leskiego, Pana Wojciecha Hoffmanna, Pana Michała Mroza i Pana Karola Piczaka.

2. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

2.1. Badane sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe sporządzone za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku obejmuje:

- 1) sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 roku, które po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **96.064 tys. złotych,**
- 2) sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku wykazujące całkowite dochody ogółem w wysokości **5.950 tys. złotych,**
- 3) sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę **1.179 tys. złotych,**
- 4) sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę **3.205 tys. złotych,**
- 5) noty objaśniające do sprawozdania finansowego.

2.2. Informacje o podmiocie uprawnionym i biegłym rewidencie

Podstawą przeprowadzenia badania jest umowa zawarta pomiędzy Kancelarią Porad Finansowo - Księgowych dr Piotr Rojek Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach, przy ulicy Floriana 15, a „NOVITA” Spółka Akcyjna z siedzibą w Zielonej Górze, przy ulicy Dekoracyjnej nr 3, w dniu 20 czerwca 2012 roku.

Kancelaria została wybrana na biegłego rewidenta uchwałą nr 6 Rady Nadzorczej z dnia 28 maja 2012 roku.

Kancelaria Porad Finansowo - Księgowych dr Piotr Rojek Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Katowicach działa w zakresie badań sprawozdań finansowych w trybie przewidzianym ustawą z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649) i została wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 1695.

Zleceniobiorcę - w wykonaniu zawartej umowy - reprezentuje biegły rewident Wojciech Berek – wpisany do rejestru biegłych rewidentów pod nr 11540.

W badaniu uczestniczyła Joanna Rocznik – asystent.

Badanie przeprowadzono w lutym i marcu 2013 roku.

Zarówno podmiot uprawniony do badania, jak i przeprowadzający w jego imieniu badanie biegły rewident stwierdzają, że pozostają niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym.

2.3. Otrzymane oświadczenia i dostępność danych

Nie wystąpiły istotne ograniczenia zakresu badania. Zarząd Spółki udostępnił badającym wszystkie sprawozdania finansowe, księgi rachunkowe i dokumenty, jak również udzielił informacji i wyjaśnień niezbędnych dla celów wydania opinii.

Otrzymaliśmy również oświadczenie Zarządu podpisane przez wszystkich członków (pełniących funkcje na dzień 19 marca 2013 roku) o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych, wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych oraz poinformowaniu o istotnych zdarzeniach, które wystąpiły w okresie pomiędzy dniem bilansowym, a dniem sporządzenia oświadczenia.

2.4. Informacja o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zostało zbadane przez Kancelarię Porad Finansowo - Księgowych dr Piotr Rojek Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Katowicach i uzyskało opinię bez zastrzeżeń z uzupełniającym objaśnieniem: „Nie zgłaszając zastrzeżeń do zbadanego sprawozdania finansowego wyrażamy uwagę, że do dnia zakończenia badania Spółka nie przekazała do publikacji w Monitorze Polskim B sprawozdania za poprzedni rok obrotowy”.

Sprawozdanie to zostało zatwierdzone na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 28 czerwca 2012 roku.

Sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zostało złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym. Sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy nie zostało złożone do ogłoszenia w Monitorze Polskim B.

Zgodnie z uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 28 czerwca 2012 roku zysk netto za rok obrotowy 2011 w wysokości 5.190 tys. złotych został przeznaczony na wypłatę dywidendy w wysokości 5.163 tys. złotych oraz na podwyższenie kapitału zapasowego Spółki w kwocie 27 tys. złotych.

Księgi rachunkowe na dzień 1 stycznia 2012 roku zostały prawidłowo otwarte na podstawie zatwierdzonego bilansu zamknięcia na dzień 31 grudnia 2011 roku.

II. SYTUACJA FINANSOWA

1. Działalność gospodarczą jednostki, jej wynik finansowy oraz sytuację finansową i majątkową za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2012 roku oraz rok poprzedni charakteryzują niżej przedstawione wielkości bezwzględne i wybrane wskaźniki:

(w tysiącach złotych)	<u>2012r.</u>	<u>2011r.</u>
Suma bilansowa	96.064	105.895
Aktywa trwałe	78.247	80.706
Kapitał własny	77.375	78.554
w tym: wynik finansowy	5.950	5.190
• EBITDA	13.146	13.201
• Rentowność sprzedaży brutto (%)	8,5	7,5
• Rentowność sprzedaży netto (%)	6,7	5,3
• Rentowność kapitału własnego (%)	7,6	6,6
• Rentowność majątku (aktywów) (%)	5,9	4,9
• Płynność I stopnia (bieżąca)	1,97	1,45
• Płynność II stopnia (szybka)	0,96	0,95
• Kapitał obrotowy netto (KON)	655	(829)
• Kapitał obrotowy netto w dniach obrotu (dni)	-	(7)
• Wskaźnik obrotu należności (dni)	40	36
• Wskaźnik obrotu zapasów (dni)	40	39
• Wskaźnik obrotu zobowiązań (dni)	26	26
• Wskaźnik ogólnego zadłużenia (%)	19	26
• Wynik finansowy netto na 1 akcję (EPS) (zł)	2,38	2,08

2. Komentarz:

W porównaniu do roku 2011 nastąpiło zmniejszenie przychodów ze sprzedaży o 9,6%, przy jednoczesnym zmniejszeniu poziomu kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów o 10,9%. Zysk brutto ze sprzedaży wyniósł 18.941 tys. złotych i był niższy od uzyskanego w roku ubiegłym o 826 tys. złotych. Zmniejszeniu w stosunku do roku poprzedniego uległy koszty sprzedaży (o 11,4%) oraz koszty ogólnego zarządu (o 6,9%). Spółka osiągnęła zysk netto w kwocie 5.950 tys. złotych, co oznacza wzrost o 760 tys. złotych w stosunku do roku ubiegłego.

W zakresie wskaźników rentowności zanotowano następujące zmiany w stosunku do roku ubiegłego:

- rentowność sprzedaży brutto wzrosła z poziomu 7,5% do poziomu 8,5%,
- rentowność sprzedaży netto zwiększyła się z poziomu 5,3% do poziomu 6,7%,
- rentowność kapitału własnego wzrosła z poziomu 6,6% do 7,6%,
- rentowność majątku zwiększyła się z poziomu 4,9% do poziomu 5,9%.

Wskaźniki płynności bieżącej i szybkiej wzrosły w porównaniu z 2011 rokiem i wynoszą na dzień bilansowy odpowiednio 1,97 i 0,96.

W bieżącym okresie wydłużeniu uległy wskaźniki obrotu należności i zapasów wykazujące wielkość 40 dni.

Wskaźnik obrotu zobowiązań pozostał na niezmiennym poziomie i wyniósł 26 dni.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia Spółki w badanym okresie zmniejszył się o 7 punktów procentowych w stosunku do roku 2011 i na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniósł 19,0%.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Ocena dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, dokumentowania operacji gospodarczych oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych

Opracowana przez jednostkę dokumentacja przyjętych zasad rachunkowości spełnia wymogi ustawy o rachunkowości i jest zgodna z zasadami wynikającymi z Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz ze związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej. Podczas badania nie stwierdziliśmy mogących mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie finansowe nieprawidłowości w dokumentowaniu operacji gospodarczych oraz prowadzeniu ksiąg rachunkowych, które nie zostałyby usunięte, w tym w zakresie rzetelności, bezbłędności i sprawdzalności ksiąg rachunkowych, powiązania dokonywanych w nich zapisów z dowodami księgowymi i sporządzonym sprawozdaniem finansowym oraz prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone są w systemie komputerowym i odpowiadają wymogom przepisów w zakresie prowadzenia ksiąg przy pomocy komputera. Księgi rachunkowe oraz dokumentacja finansowo-księgowa są przechowywane zgodnie z postanowieniami rozdziału 8 ustawy o rachunkowości.

2. Inwentaryzacja składników majątkowych

Spółka przeprowadziła inwentaryzację niżej wymienionych składników aktywów:

• środków pieniężnych w kasie	wg stanu na dzień
31.12.2012 roku,
• aktywów pieniężnych na rachunkach bankowych	wg stanu na dzień
31.12.2012 roku,
• materiałów	wg stanu na dzień
30.11.2012 roku,
• produkcji w toku	wg stanu na dzień
31.12.2012 roku,
• należności	wg stanu na dzień
31.10.2012 roku.

Przeprowadzona inwentaryzacja składników aktywów jest wypełnieniem przez badaną jednostkę obowiązku wynikającego z art. 26 ustawy o rachunkowości.

Różnice inwentaryzacyjne zostały ustalone i rozliczone w księgach badanego okresu.

Pracownicy Kancelarii uczestniczyli w obserwacji spisów z natury materiałów w dniu 1 grudnia 2012 roku.

3. Podstawowe zasady rachunkowości stosowane przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego są zgodne z zasadami określonymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR), Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi interpretacjach ogłoszonych w formie

rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej, a w zakresie nie uregulowanym przez MSR i MSSF – w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 roku, Nr 152 poz. 1223 wraz z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych.

Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz pomiar wyniku finansowego za okres kończący się 31 grudnia 2012 roku były stosowane w sposób ciągły w odniesieniu do roku ubiegłego za wyjątkiem zmiany zasad ujmowania i prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozliczeń z tytułu umów factoringu niepełnego. Zmiany te zostały opisane w punkcie 2.2 not objaśniających do jednostkowego sprawozdania finansowego.

a) Wycena aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych

Na dzień bilansowy wycenia się wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów pieniężnych po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Różnice kursowe dotyczące aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych zalicza się do przychodów i kosztów finansowych. Aktywa i pasywa niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wykazywane są po kursie obowiązującym w dniu zawarcia transakcji.

b) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i środki trwałe w budowie. Do środków trwałych zaliczane są składniki majątku, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych, oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres. Środki trwałe wyceniane są według cen nabycia (kosztu wytworzenia) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne. Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, jak również dla celów jeszcze nieokreślonych, prezentowane są po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości.

c) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne to możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów nieposiadające postaci fizycznej, pozostające pod kontrolą jednostki, z których jednostka osiągnie w przyszłości korzyści ekonomiczne. Wartości niematerialne obejmują licencje i oprogramowanie komputerowe.

Wartości niematerialne wyceniane są według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne.

d) Amortyzacja

Wysokość stawek amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych Spółka ustala uwzględniając okres ekonomicznej użyteczności. Stawki amortyzacyjne dla podstawowych grup środków trwałych są następujące:

• budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	od	2,5	%	do	20,0	%
---	----	-----	---	----	------	---

• urządzenia techniczne i maszyny	od	5,0	%	do	33,3	%
• środki transportu	od	5,0	%	do	20,0	%
• pozostałe środki trwałe	od	5,0	%	do	20,0	%

Spółka stosuje następujące stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych:

• licencje na oprogramowanie komputerów	30,0	%
---	------	---

Rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do używania, a jej zakończenie - nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową, przekazania środka do likwidacji bądź sprzedaży lub stwierdzenia niedoboru.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową przez okres ekonomicznego użytkowania odpowiednich pozycji.

e) Długoterminowe aktywa finansowe

Długoterminowe aktywa finansowe obejmują udziały i akcje w jednostkach.

Udziały i akcje wykazano według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

f) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustalono w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego w związku z wystąpieniem ujemnych różnic przejściowych ustalonych przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

g) Zapasy

Zapasy obejmują materiały, towary, półprodukty i produkty w toku oraz produkty gotowe. Zapasy wykazywane są w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące). Zapasy wyceniane są odpowiednio według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy.

h) Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe obejmują:

- wszystkie należności z tytułu dostaw i usług bez względu na umowny termin zapłaty,
- pozostałe należności, których aktualny, umowny termin spłaty ostatniej raty jest krótszy niż rok od dnia bilansowego,
- wszelkie roszczenia skierowane na drogę postępowania sądowego, co do których nie zapadł prawomocny wyrok sądowy.

Należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem ostrożności.

i) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wyceniane w wartości nominalnej.

j) Pozostałe aktywa obrotowe

Pozostałe aktywa obrotowe dotyczą rozliczeń międzyokresowych, do których zalicza się poniesione wydatki stanowiące koszty przyszłego roku obrotowego.

k) Kapitał własny

Kapitały własne stanowią tworzone przez Spółkę kapitały zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem Spółki. Do kapitałów własnych zalicza się również nabyte akcje własne, zysk bieżącego roku oraz niepodzielony wynik z lat ubiegłych. Kapitał podstawowy Spółki wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do rejestru sądowego wg wartości nominalnej. Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi zysk netto wynikający ze sprawozdania z całkowitych dochodów.

l) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania tworzone są na wynikające z przeszłych zdarzeń pewne lub wysoce prawdopodobne przyszłe zobowiązania, których kwotę można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy obejmują m.in.:

- rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- rezerwy na świadczenia emerytalne i nagrody jubileuszowe,
- rezerwy na inne świadczenia pracownicze.

m) Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania z tytułu kredytów i faktoringu.

n) Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług bez względu na termin zapłaty oraz pozostałe tytuły zobowiązań wymagające zapłaty najpóźniej do ostatniego dnia roku następującego po dniu bilansowym. Zobowiązania krótkoterminowe wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

o) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów stanowią powstające powtarzalnie przychody związane bezpośrednio z działalnością podstawową jednostki. Przychody te wykazywane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej, bez podatku od towarów i usług z uwzględnieniem dotacji, opustów, rabatów, itp.

p) Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmują koszty sprzedanych towarów i materiałów, koszty wytworzenia sprzedanych produktów oraz koszty sprzedaży i ogólnego zarządu związane z działalnością podstawową.

r) Pozostałe przychody i koszty

Pozostałe przychody i koszty obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z normalną działalnością produkcyjną, wpływające na wynik finansowy.

s) Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują przychody i koszty związane z działalnością finansową wpływające na wynik finansowy.

t) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych jest to podatek dochodowy stanowiący zobowiązanie podatkowe, powiększony o rezerwę na odroczony podatek dochodowy i zmniejszony o aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Rezerwę z tytułu podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej zapłaty w przyszłości w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustalono w wysokości kwoty przewidzianej do odliczenia od podatku w przyszłości w związku z wystąpieniem ujemnych różnic przejściowych ustalonych przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

4. Charakterystyka poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz sprawozdania z całkowitych dochodów

4.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Wykazany w sprawozdaniu stan rzeczowych aktywów trwałych jest zgodny z księgami rachunkowymi Spółki. Zmiany w wielkości rzeczowych aktywów trwałych w badanym okresie przedstawiały się jak niżej:

(w tys. złotych)	Stan na 31.12.2011r.		Stan na 31.12.2012r.	
	wartość brutto	skumulowana amortyzacja	wartość brutto	skumulowana amortyzacja
• środki trwałe, w tym:	102.491	35.733	105.691	41.211
<i>urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>54.651</i>	<i>30.006</i>	<i>55.759</i>	<i>34.412</i>

Stopień zużycia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 39,0%.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku rzeczowe aktywa trwałe stanowiły 67,1% majątku jednostki.

4.2. Wartości niematerialne

Wykazany w sprawozdaniu stan wartości niematerialnych jest zgodny z księgami rachunkowymi Spółki i wynosi 156 tys. złotych. Dominujący udział w strukturze netto wartości mają zakupione przez Spółkę licencje na oprogramowanie komputerowe.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku udział wartości niematerialnych w aktywach Spółki stanowił pozycję nieistotną.

4.3. Długoterminowe aktywa finansowe

Długoterminowe aktywa finansowe obejmują 100% udziałów w spółce zależnej NOVITEX Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze w kwocie 12.908 tys. złotych oraz udziały w pozostałych jednostkach w kwocie 1 tys. złotych.

Ponadto długoterminowe aktywa finansowe obejmują pożyczkę udzieloną jednostce niepowiązanej, która zawarła układ z wierzycielami. Pożyczka w kwocie 665 tys. złotych objęta została odpisem aktualizującym w pełnej wysokości.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku długoterminowe aktywa finansowe stanowiły 13,4% majątku jednostki.

4.4. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wielkość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest zgodna z danymi ewidencji księgowej.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynoszą 702 tys. złotych i stanowią 0,7% aktywów Spółki.

4.5. Zapasy

Wykazane w sprawozdaniu zapasy wynikają z ksiąg rachunkowych.

(w tys. złotych)	Stan na 31.12.2011r.	%	Stan na 31.12.2012r.	%	%poz.4/2
1	2	3	4	5	6
• materiały	4.234	46,1	4.674	49,9	110,4
• półprodukty i produkcja w toku	36	0,4	284	3,0	788,9
• produkty gotowe	4.922	53,5	4.419	47,1	89,8
• towary	2	-	-	-	-
Ogółem	9.194	100,0	9.377	100,0	102,0
Odpis aktualizujący	474	5,2	296	3,2	62,4
Wartość zapasów netto	8.720	94,8	9.081	96,8	104,1

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zapasy stanowiły 9,5% aktywów Spółki.

4.6. Należności krótkoterminowe

Wykazany w sprawozdaniu stan należności jest zgodny z księgami rachunkowymi.

Struktura czasowa należności z tytułu dostaw i usług według okresów spłaty przedstawia się jak niżej:

(w tys. złotych)	Stan na 31.12.2011r.	%	Stan na 31.12.2012r.	%
• terminowe	9.252	65,8	6.092	63,1
• przeterminowane	4.819	34,2	3.560	36,9
Należności brutto	14.071	100,0	9.652	100,0
Odpisy aktualizujące	2.448	17,4	2.164	22,4
Należności netto	11.623	82,6	7.488	77,6

Pozostałe należności obejmują głównie rozrachunki z tytułu podatków w kwocie 161 tys. złotych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku należności krótkoterminowe ogółem stanowiły 8,0% aktywów Spółki.

4.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Wykazywana w sprawozdaniu finansowym wielkość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wynika z ksiąg rachunkowych. Pozycje środków pieniężnych na koniec roku obrotowego stanowiły:

	Wielkość w tys. złotych	% udziału
• środki pieniężne w kasie	15	1,5
• środki pieniężne na rachunkach bankowych	144	14,0
• lokaty krótkoterminowe	867	84,5
Razem	1.026	100,0

Na dzień 31 grudnia 2012 roku udział środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w aktywach Spółki wyniósł 1,1%.

4.8. Pozostałe aktywa obrotowe

Wykazany w sprawozdaniu stan pozostałych aktywów obrotowych w wysokości 60 tys. złotych jest zgodny z księgami rachunkowymi i w całości dotyczy rozliczeń międzyokresowych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku udział pozostałych aktywów obrotowych w aktywach Spółki stanowił pozycję nieistotną.

4.9. Kapitały własne

Wykazana w sprawozdaniu wielkość kapitałów własnych wynika z ksiąg rachunkowych.

	(w tys. złotych)
• kapitał podstawowy	5.000
• akcje własne	(1.000)
• kapitał zapasowy	23.429
• kapitały rezerwowe	7.550
• zyski zatrzymane, w tym:	42.396
○ <i>zysk netto roku obrotowego</i>	5.950
Razem	77.375

Pozycja kapitałów własnych stanowi 80,5% sumy pasywów.

4.10. Zobowiązania finansowe

W skład zobowiązań finansowych wchodzi następujące pozycje:

	(w tys. złotych)	Stan na 31.12.2011r.	Stan na 31.12.2012r.
• krótkoterminowe kredyty bankowe		5.505	2.049
• zobowiązania z tytułu faktoringu		1.074	973
Ogółem		6.579	3.022

Pozycja zobowiązań finansowych na dzień bilansowy stanowi 3,1% pasywów.

4.11. Rezerwy na zobowiązania

Stan rezerw wykazany w księgach rachunkowych jest zgodny z wielkościami wykazanymi w sprawozdaniu.

Wielkość rezerw na początek i koniec roku obrotowego według tytułów kształtowała się jak niżej:

	(w tys. złotych)	Stan na 31.12.2011r.	Stan na 31.12.2012r.
• rezerwa na odroczonego podatku dochodowego		8.714	8.160
• rezerwa na świadczenia emerytalne, nagrody jubileuszowe, w tym:		1.499	1.619
○ <i>krótkoterminowe</i>		176	92
• rezerwa na niewykorzystane urlopy		193	218
• rezerwa na premie i nagrody dla pracowników i Zarządu Spółki		345	389

• rezerwa na sprawy sporne (składki ZUS)	522	-
• pozostałe rezerwy krótkoterminowe	19	18
Ogółem	11.292	10.404

Na dzień 31 grudnia 2012 roku rezerwy na zobowiązania stanowiły 10,8% pasywów Spółki.

4.12. Zobowiązania krótkoterminowe

Wykazany stan zobowiązań krótkoterminowych jest zgodny z księgami rachunkowymi.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują:

(w tys. złotych)	Stan na 31.12.2011r.	Stan na 31.12.2012r.
• zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7.813	3.867
• zaliczki otrzymane na dostawy	44	25
• zobowiązania inwestycyjne	317	114
• zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	786	733
• zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	431	411
• zobowiązania wobec ZFŚS z tytułu nie przekazanych środków	14	11
• inne	65	65
Ogółem	9.470	5.226

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zobowiązania krótkoterminowe stanowiły 5,4% ogólnej sumy pasywów.

4.13. Przychody ze sprzedaży

Wykazane w roku obrotowym przychody są zgodne z księgami rachunkowymi.

Przychody ze sprzedaży krajowej stanowią 50,4% ogólnej sumy przychodów.

W porównaniu do roku ubiegłego przychody ze sprzedaży zmniejszyły się o 9,6% i wyniosły 88.175 tys. złotych.

4.14. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży, koszty ogólnego zarządu

Wykazane w roku obrotowym koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów wynikają z ksiąg rachunkowych.

W porównaniu do ubiegłego roku suma kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów, kosztów sprzedaży oraz kosztów ogólnego zarządu zmniejszyła się o 10,6%.

4.15. Pozostałe przychody i koszty

Wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów kwoty są zgodne z księgami rachunkowymi.

Pozostałe przychody obejmują:

(w tys. złotych)	2011 r.	2012 r.
• otrzymane odszkodowania	75	32
• zwrot kosztów postępowania sądowego	7	7
• zwrot nadpłaconych podatków	42	40
• przychody z tytułu refaktur	-	74
• pozostałe	55	51
Razem pozostałe przychody	179	204

Pozostałe koszty dotyczyły:

(w tys. złotych)	2011 r.	2012 r.
• koszty postępowania sądowego	25	21
• odpisy aktualizujące nieprzypisane do działalności podstawowej	228	-
• koszty z tytułu refaktur	-	74
• pozostałe	57	61
Razem pozostałe koszty operacyjne	310	156

Na pozostałej działalności Spółka osiągnęła zysk w wysokości 48 tys. złotych.

4.16. Przychody i koszty finansowe

Wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów kwoty są zgodne z księgami rachunkowymi.

Przychody finansowe obejmują:

(w tys. złotych)	2011 r.	2012 r.
• odsetki za zwłokę otrzymane	72	46
• oprocentowanie rachunków bankowych	31	42
• rozwiązanie odpisów aktualizujących udzieloną pożyczkę	98	98
• naliczone odsetki od należności	70	44
Razem przychody finansowe	271	230

Koszty finansowe obejmują:

	(w tys. złotych)	2011 r.	2012 r.
• odsetki i prowizje od kredytu		317	156
• odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		25	-
• odsetki za zwłokę -zapłacone		2	14
• nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi		372	83
• koszty faktoringu		158	121
• odpis aktualizujący na należne odsetki		70	44
• pozostałe		2	30
Razem koszty finansowe		946	448

Na działalności finansowej Spółka odnotowała stratę w wysokości 218 tys. złotych.

5. Zobowiązania warunkowe i ryzyka

5.1. Zabezpieczenie na majątku poczynione na rzecz osób trzecich

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zabezpieczenia na majątku poczynione na rzecz osób trzecich zostały wykazane prawidłowo. Dotyczą one zaciągniętych kredytów bankowych i obejmują:

Tytuł	2012 r.
• zastaw rejestrowy na linii technologicznej	4.500
• zastaw rejestrowy na zapasach	9.800
Razem	14.300

Ponadto, kredyty udzielone przez banki są dodatkowo zabezpieczone:

- ING Bank Śląski S.A. – cesja wierzytelności od czterech odbiorców zagranicznych i dwóch odbiorców krajowych oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 3.000 tys. złotych,
- Bank DnB NORD Polska S.A. – cesja praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 4.283 tys. złotych,
- Bank Handlowy w Warszawie S.A. – cesja wierzytelności od dziewięciu odbiorców zagranicznych i dwóch odbiorców krajowych, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 9.000 tys. złotych.

5.2. Inne istotne ryzyka

Przepisy dotyczące podatków, ceł, ubezpieczeń ulegały częstym zmianom, w związku, z czym praktyka stosowania systemu podatkowego powoduje występowanie w przepisach podatkowych znaczących niejasności.

Dodatkowo, często występujące różnice w interpretacji przepisów prawa podatkowego w konsekwencji powodują, że ryzyko podatkowe jest wysokie. Pomimo, że Zarząd Spółki jest przekonany o spełnianiu wymogów prawa podatkowego istnieje ryzyko błędnej interpretacji przepisów tego prawa.

Organa kontrolne mogą przeprowadzić kontrole zagadnień podatkowych w okresie 5 lat od zakończenia roku obrotowego.

6. Zdarzenia po dacie sprawozdania finansowego

Po dacie sprawozdania finansowego nie wystąpiły inne istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową i majątkową badanej jednostki.

7. Informacje dodatkowe oraz noty objaśniające do sprawozdania finansowego

Dane zawarte w informacjach dodatkowych o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości do sprawozdania finansowego są prawidłowe i kompletne. Dane zawarte w notach objaśniających wynikają z zapisów ksiąg rachunkowych i są zgodne z wielkościami prezentowanymi w innych częściach sprawozdania.

Nie stwierdziliśmy istotnych braków i nieprawidłowości mogących ujemnie wpłynąć na rzetelność sprawozdania finansowego.

8. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Dane zawarte w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym są kompletne oraz zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i zapisami ksiąg rachunkowych.

9. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sporządzone przez Spółkę sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku jest prawidłowo powiązane ze sprawozdaniem z sytuacji finansowej, sprawozdaniem z całkowitych dochodów oraz zapisami ksiąg rachunkowych. W trakcie badania nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w sporządzeniu tego sprawozdania.

10. Sprawozdanie z działalności jednostki

Sprawozdanie z działalności jednostki jest we wszystkich istotnych aspektach kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259), a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Kluczowy biegły rewident:

.....
Wojciech Berek
wpisany do rejestru biegłych rewidentów pod nr 11540

*Kancelaria Porad Finansowo - Księgowych
dr Piotr Rojek
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
40-286 Katowice, ul. Floriana 15
Podmiot wpisany na listę podmiotów uprawnionych do
badania sprawozdań finansowych pod nr 1695*

Katowice, dnia 19 marca 2013 roku